

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ, ШУМАРСТВА
И ВОДОПРИВРЕДЕ
РЕПУБЛИЧКИ ХИДРОМЕТЕОРОЛОШКИ ЗАВОД
БАЊА ЛУКА

Мјесечни агрометеоролошки билтен

март 2020.године

Бања Лука
април, 2020. године

НАЈЗНАЧАЈНИЈЕ У МАРТ

Март 2020. на подручју Републике Српске било је топлије од вишегодишњег просјека.

*

Доспјеле падавине су биле значајно мање од уобичајене количине

*

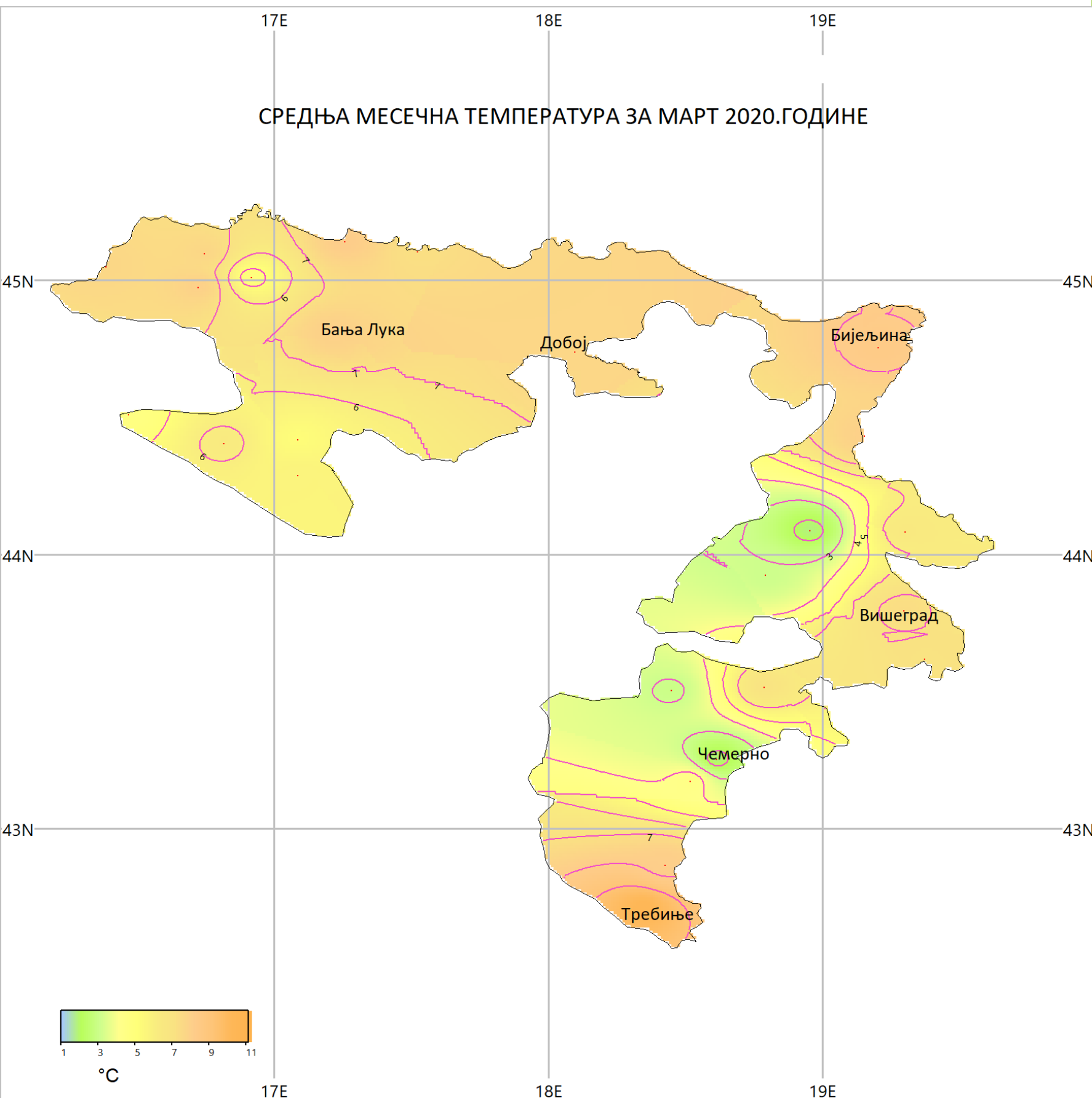
Временске прилике током друге декаде и већег дијела треће декаде марта били су повољни за обављање већине предвиђених пољопривредних радова.

март 2020	Температуре ваздуха				Количина падавина		Температура земљишта на 5 см		Температура земљишта на 20 см		Влажност ваздуха %		Инсолација h
	Макс	Мин.	Сред.	Мин. 5cm	R mm	BCcm	Макс.	Мин.	Макс.	Мин.	Макс.	Мин.	
Бања Лука	26.5	-3.5	7.8	-5.4	57.0	13	17.7	2.2	11.5	3.8	95	20	152.5
Приједор	25.5	-3.5	7.8	-5.0	43.5	18	14.2	2.8	10.9	5.0	88	53	156.0
Србац	24.8	-3.6	7.1	-	47.3	25	-	-	-	-	93	62	-
Бијељина	24.4	-2.0	8.2	-2.8	49.1	9	16.4	3.0	17.5	3.2	92	62	151.8
Соколац	20.9	-6.6	3.0	-8.3	24.2	16	9.4	0.9	7.8	1.9	98	22	150.0
Добој	26.5	-2.9	7.5	-4.9	51.8	3	18.0	2.8	12.5	5.3	95	18	140.7
Требиње	22.9	-0.4	10.1	-0.5	130.2	-	-	-	-	-	97	32	-
Нови Град	24.9	-3.0	7.5	-2.2	39.9	25	-	-	-	-	95	41	-
Чемерно	15.8	-9.9	1.8	-	87.5	18	-	-	-	-	100	23	141.6
Вишеград	24.8	-2.2	7.2	-4.0	17.6	4	-	-	-	-	86	43	-
Мркоњић Град	22.8	-4.2	5.1	-8.0	44.5	10	13.0	2.4	10.2	4.2	99	17	115.8

Табела 1 - Преглед метеоролошких података за најважније станице за март 2020. године

ТОПЛОТНИ УСЛОВИ У МАРТУ

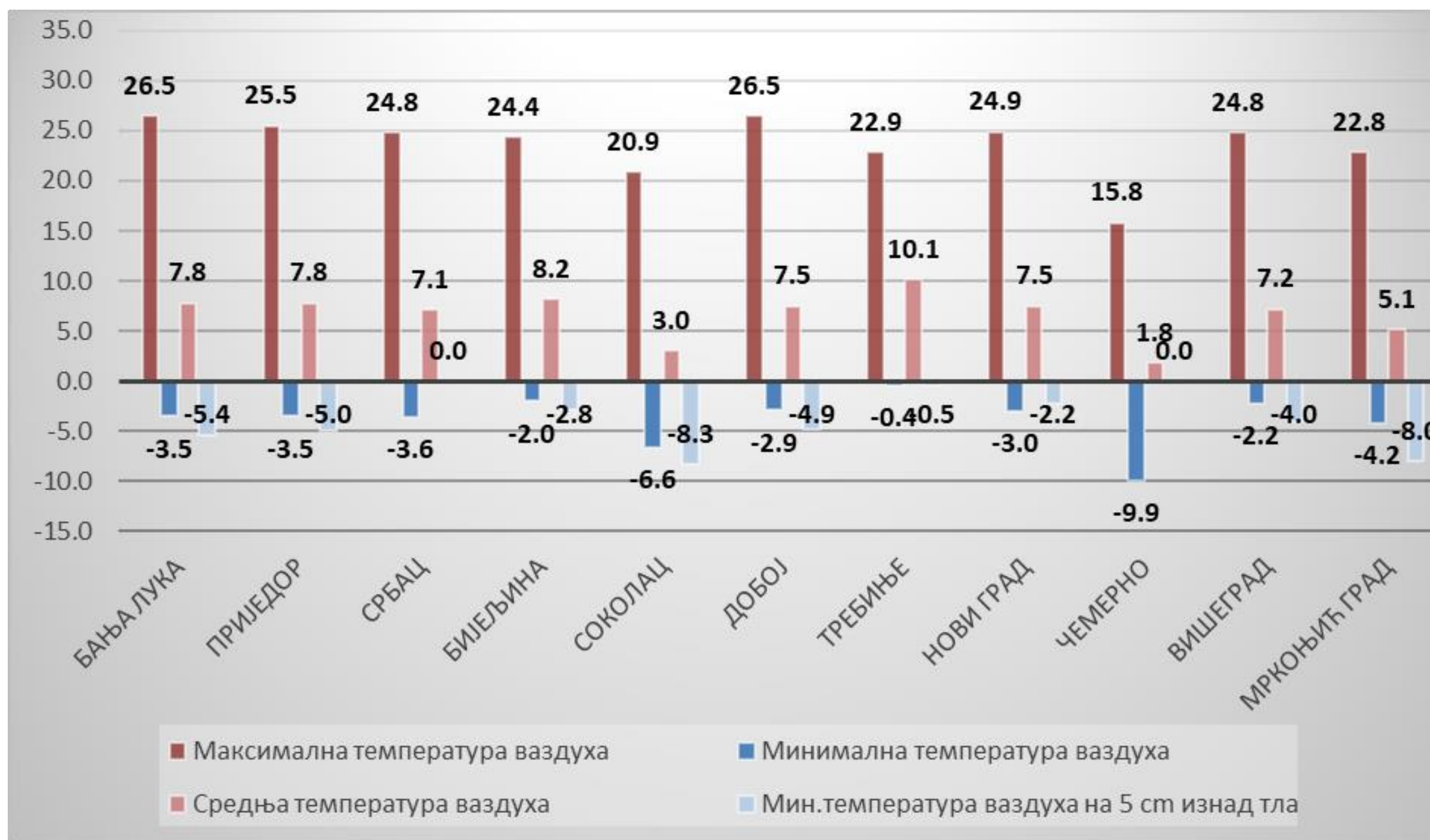

- ▶ Средња мјесечна температура ваздуха кретала се од 1,7 на Чемерно; 1,8 у Хан Пијеску ; 2,9 у Калиновику; 3,0 на Сокоцу до 10,1⁰С у Требињу. Одступање средње температуре у односу на вишегодишњи просјек износила је од -0,3 у Рибнику и Сребреници до +0,6⁰С на Сокоцу.
- ▶ Током већег дијела мјесеца максималне дневне температуре ваздуха су биле изнад вишегодишњег просјека, а најтоплији период у већини мјеста био је почеком друге декаде мјесеца.
- ▶ Највише дневне температуре у већини мјеста забиљежене су (12 и 13 марта), а максималне су измјерене у Бањој Луци, Добоју, Рудом и Приједору 26; Зворнику и Фочи 25; Бијељини 24, док су у планинским предјелима имале вриједности између 16 и 22⁰С.
- ▶ Топлије вријеме није ометало мировање пољопривредних култура.

ТОПЛОТНИ УСЛОВИ У МАРТУ

- ▶ Значајан пад температуре ваздуха регистрован је у првој половини треће декаде, када је дошло до захлађења праћено кишом, сусњежицом и снијегом уз формирање снијечног покривача и у нижим предјелима висине између 5 и 25 cm.
- ▶ Минималне температуре измјерене су на Чемерну -10; Хан Пијеску -9; Калиновику -8; Сокоцу -7; Мраковици и Дринићу -6⁰C. У пољопривредним крајевима минималне температуре су имале вриједности од -2 до -4, на југу до -0,4⁰C.

ТОПЛОТНИ УСЛОВИ У МАРТУ

- ▶ У нижим предјелима у појединим јутрима било је слабих до умјерених мразева, док је у планинским предјелима скоро цијели мјесец регистрован умјерен а по мразиштима и јак мраз.
- ▶ Најјачи мразеви регистровани су средином мјесеца и у првом дијелу треће декаде марта.

ТОПЛОТНИ УСЛОВИ У МАРТУ

- ▶ Инсолација у марту имала је уједначене вриједности на свим станицама мјерења, с тим да је услед веће облачности имала нешто мању вриједност у Мркоњић Граду.

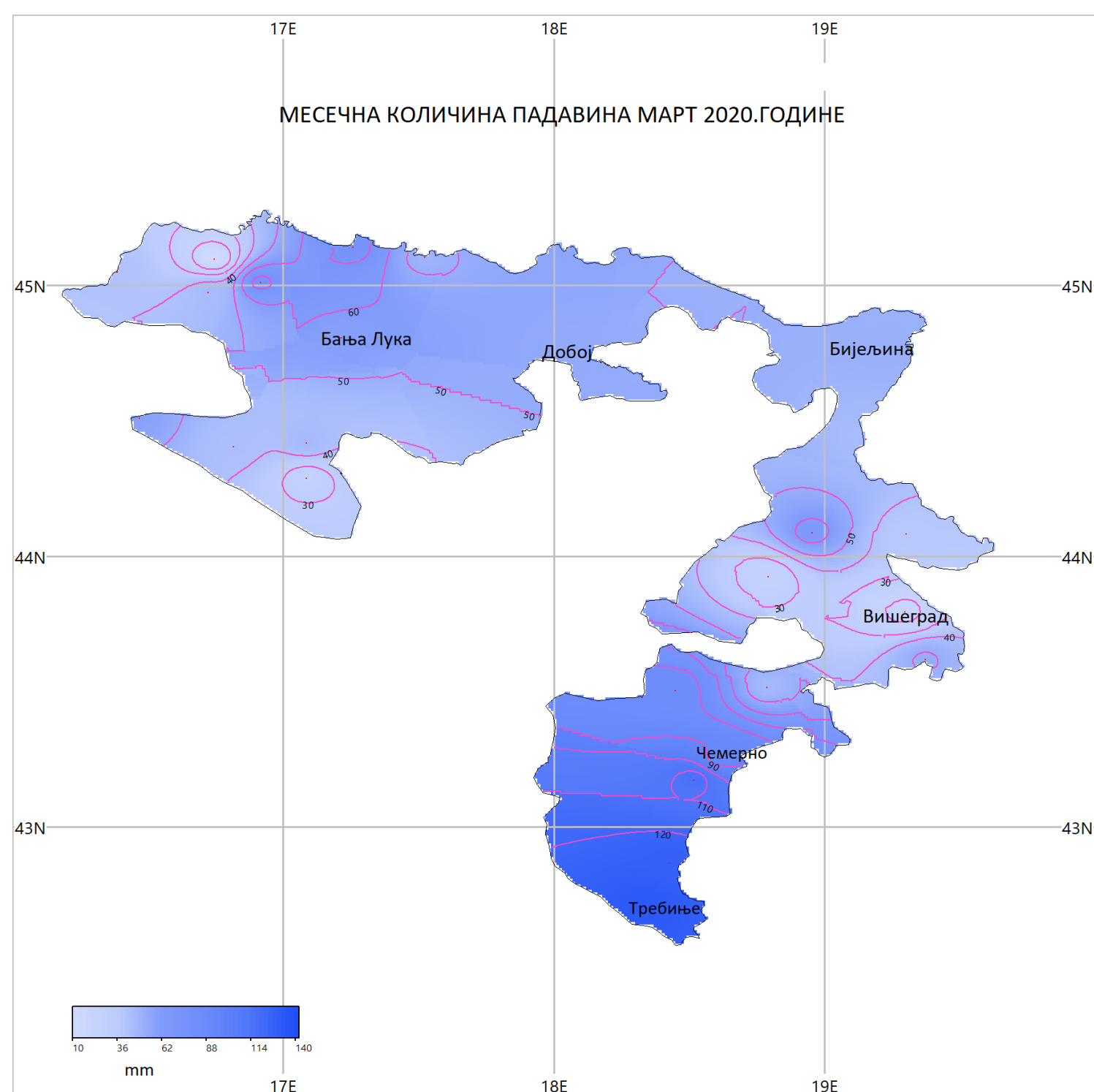

Слика 4 - Инсолација (h) за март 2020.године

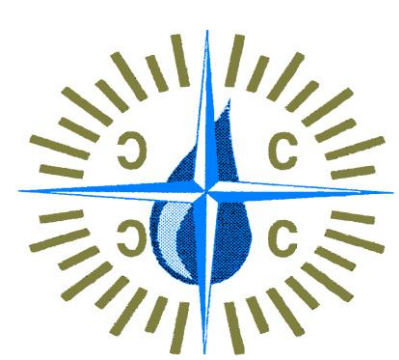
- ▶ У вријеме појаве мразева могло је доћи до измрзавања цвјетних пупољака и отворених цвјетова, нарочито на кајсији и брескви. У приземном слоју ваздуха температуре су се кретале од -5 у нижим до -8°C у вишим, али без штетног утицаја на озиме усјеве.
- ▶ Топлотни услови током марта погодовали су презимљујућим пољопривредним културама.

ПАДАВИНЕ

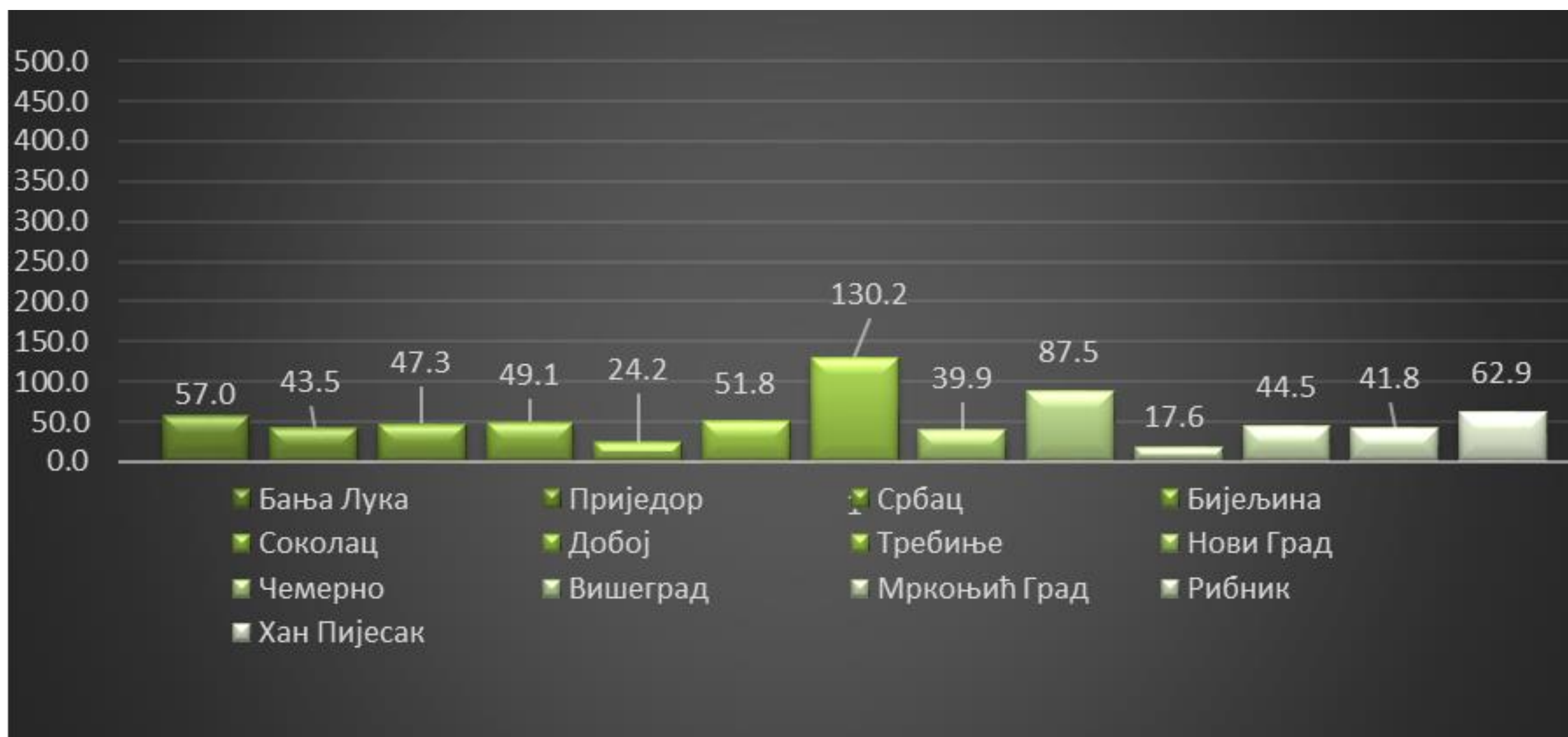

- ▶ Током марта, доспјеле падавине су биле значајно мање од уобичајене количине. Значајније количине падавине забиљежене су у првој и дјелимично у трећој декади марта, док у другој декади у већини мјеста није било падавина, тамо и гдје су регистроване падавине њихова количина је била веома мала од 1 до 1,7 l/m².
- ▶ Највише воденог талога у марту измјерено је у Требињу 132; Билећи 122; Чемерну 88; Калиновику 83, док је најмање кише пало у Мљечаници 10 l/m².
- ▶ Највећу количину падавина током прве декаде фебруара мјери Требиње 126,7, друге Нови Град 1,7, треће Мраковица 56,9 l/m².

ПАДАВИНЕ

- ▶ Доспјеле падавине током марта поправиле су резерву влаге у обрадивом слоју, као и у дубљим слојевима земљишта, што ће бити од великог значаја у наставку вегетације, и омогући ће лакшу припрему земљишта за прољећну сјетву.

УСЛОВИ ВЛАЖНОСТИ

SPI индекс за март 2020. за 1, 2, 3, 6 и 12 мјесеци

10.04.2020.	СПИ -1	СПИ-2	СПИ-3	СПИ-6	СПИ-12
Бања Лука	-0.42	-0.48	-1.26	-1.63	-0.41
Нови Град	-0.27	-0.69	-1.50	-0.58	0.73
Рибник	-0.67	-0.82	-1.37	-1.13	-0.65
Приједор	-0.50	-0.64	-1.44	-0.61	-0.30
Мркоњић Град	-0.61	-0.71	-1.60	-1.14	-0.14
Добој	-0.19	-0.18	-0.55	-1.16	-0.09
Бијељина	-0.01	0.04	-0.33	-0.69	0.01
Соколац	-1.36	0.01	-0.46	-0.96	-0.34
Вишеград	-1.05	-0.16	-0.68	-1.77	-1.50
Требиње	0.21	-0.93	-1.38	-0.87	-0.40

Легенда:

Услови влажности	Вриједност СПИ
Изузетна суша	СПИ \leq -2.326
Екстремна суша	-2.326<СПИ \leq -1.645
Јака суша	-1.645<СПИ \leq -1.282
Умјерена суша	-1.282<СПИ \leq -0.935
Сушно	-0.935<СПИ \leq -0.524
Нормални услови влажности	-0.524<СПИ \leq 0.524
Мало повећана влажност	0.524<СПИ \leq 0.935
Умјерено повећана влажност	0.935<СПИ \leq 1.282
Јако влажно	1.282<СПИ \leq 1.645
Екстремно влажно	1.645<СПИ \leq 2.326
Изузетно влажно	СПИ \geq 2.326

- ▶ Мањи снијезни покривач који је формиран мјестимично у нижим предјелима утицаће на повећање влажности земљишта.
- ▶ Без обзира на ове падавине и даље остаје потреба за новим количном падавина.

УСЛОВИ ЗА ПОЈАВУ И ШИРЕЊЕ БОЛЕСТИ

Слика 5 - лисна рђа на пшеници

- ▶ Честа појава падавина и висока влажност ваздуха током прве и првог дијела треће декаде мјесеца условили су развој биљних болести.
- ▶ Код пшенице и јечма, који су били у фази бокорења примијећено је присуство симптома лисне рђе, пепелнице жита, мрежасте пјегавости листа јечма.
- ▶ Код воћарских култура такође су се створили услови за појаву болести као што су: монилија, коврџавост листа брескве, краставост плодова јабуке, шупљикавост листа коштичавог воћа и бактериозна обољења.

АКТИВНОСТИ ИНСЕКТА

Слика 6- житна пијавица

- ▶ У погледу биљних штеточина примијећена је активност инсеката штеточина: житна пијавица, репичин сјеник, обична крушкина бува и друге штеточине.

ПОЉОПРИВРЕДНИ РАДОВИ

- ▶ Временске прилике током друге декаде и већег дијела треће декаде марта били су повољни за обављање већине предвиђених пољопривредних радова: прихрана, прскање култура, завршетак резидбе, обрада земљишта и сјетва јарих житарица, као и расађивање поврћа и други актуелни пољопривредни радови у пољу.

► *Израдили:*

Дејан Супић, руководилац Одсјека за агрометеорологију

Инес Ђурић, виши стручни сарадник за агрометеорологију